

Fokozatváltás a hazai felsőoktatásban

„A gazdasági felsőoktatás, mint az egyik kiemelt képzési terület a magyar középtávú szakpolitikai stratégiában”

Sándorné Kriszt Éva
Budapesti Gazdasági Egyetem

MIRŐL LESZ SZÓ?

- Felsőoktatás a múltban
- Felsőoktatás a jelenben
- A gazdaságtudományi képzésről
- A Gazdaságtudományi Képzési Platformról
- Bekerülési lehetőségek
- A legnépszerűbb üzleti alapszakokról
- A mesterképzésekről
- Javaslat a felvételi eljáráshoz
- Összegzés

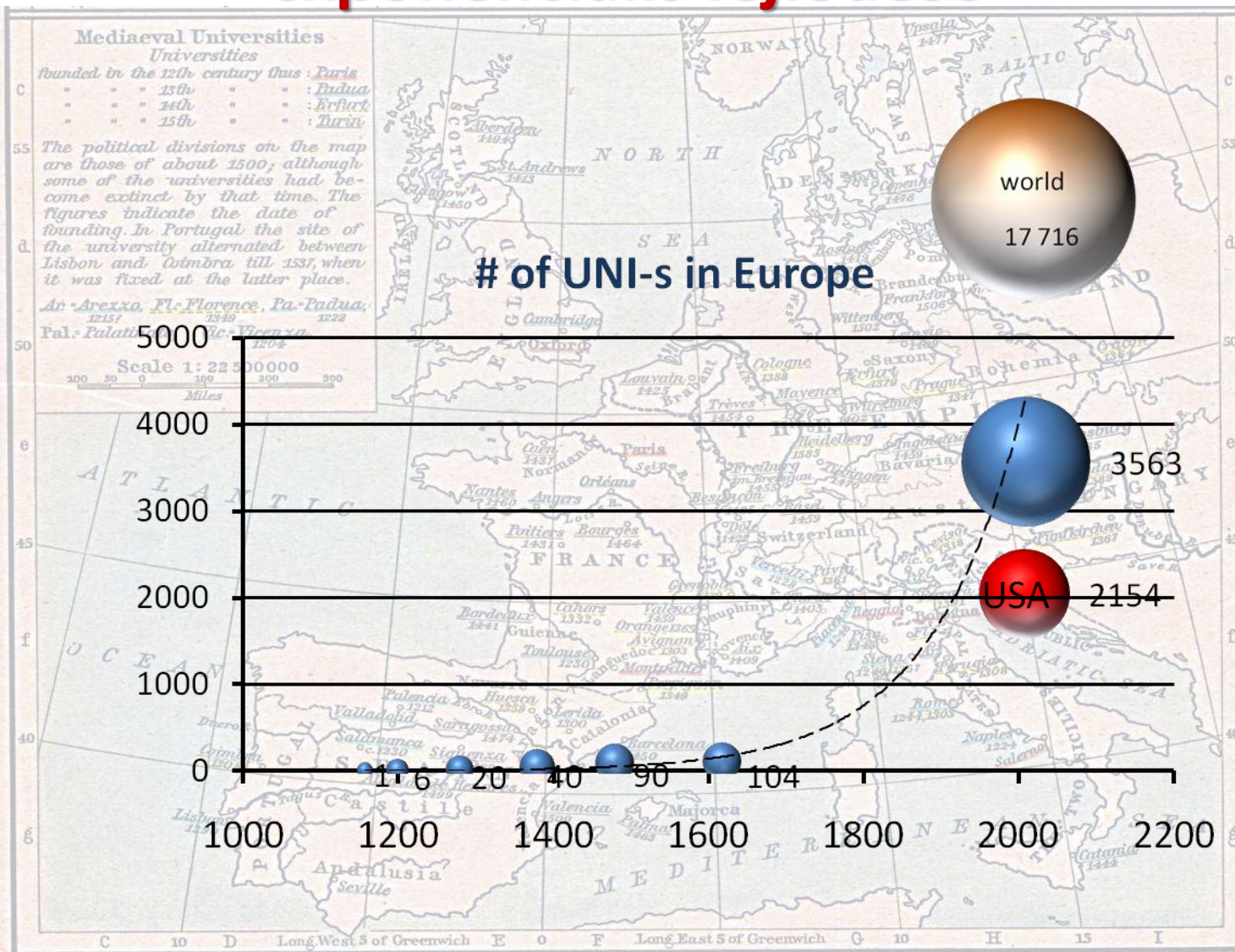
FELSŐOKTATÁS A MÚLTBAN

Az első egyetemek jellemzői:

- Nemzetköziek voltak
- 1088 Bologna, 1170 Párizs, 1222 Padova, 1364 Krakkó, 1367 Pécs,
- 1872, 1581 Szeged

- A tudósok megosztották kutatási eredményeiket, baráti, szakmai kapcsolatok

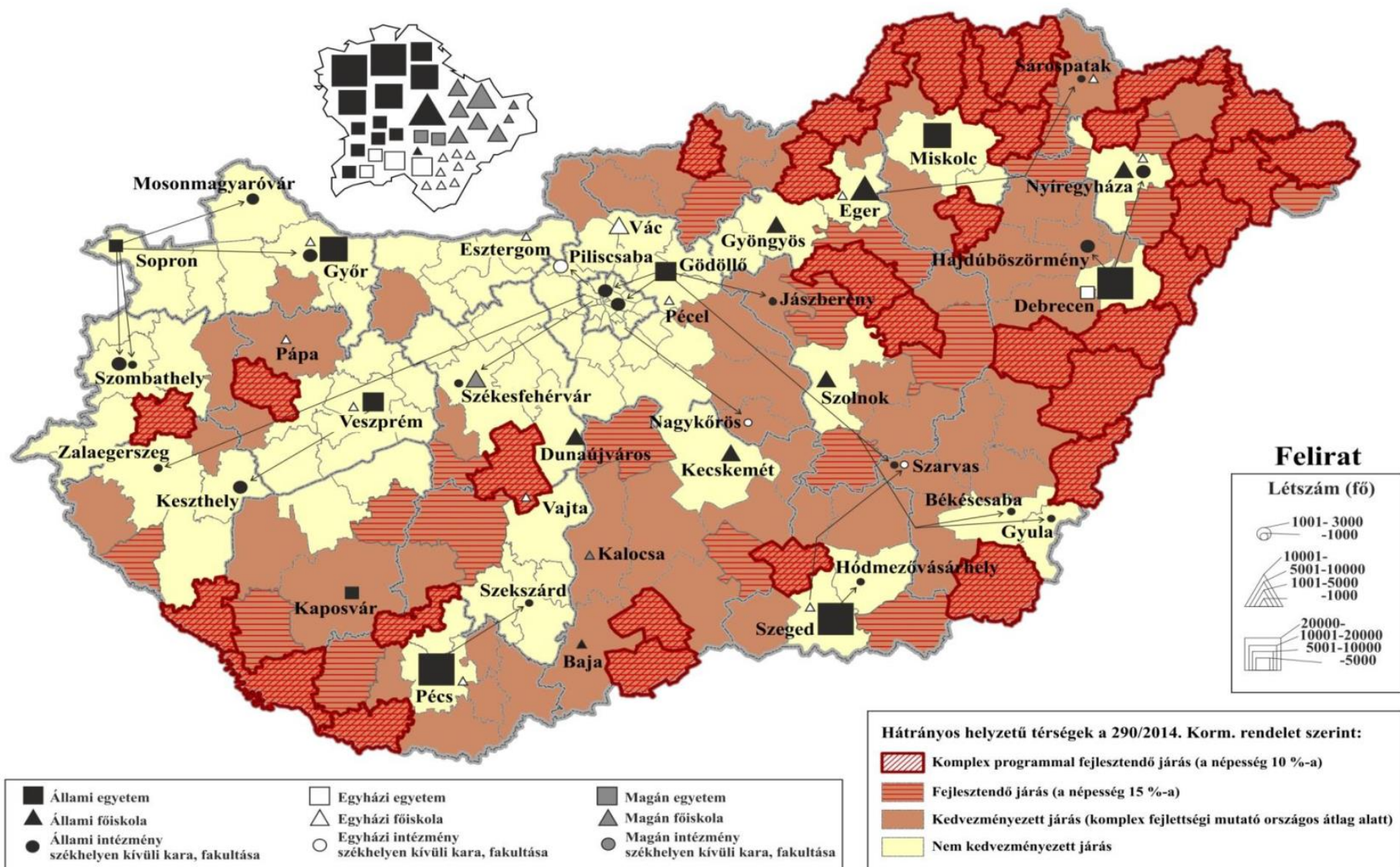

FELSŐOKTATÁS A JELENBEN I.

- Globalizálódás és diverzifikálódás
- Versenyképesség szerepe nő különösen a minőség fenntartásában
- Probléma a hozzáadott érték és a teljesítmény mérése
- Elvárás a versenyképes tudás
- Kérdések: Hol? Mit? Miért?

FELSŐOKTATÁS A JELENBEN II.

FELSŐOKTATÁS A JELENBEN III.

Jellemzők:

- 2019-ben az általános felvételi eljárásban összesen 112 034-en jelentkeztek a felsőoktatásba,
- közülük ősztől 78 900-an kezdhették el felsőfokú tanulmányaikat,
- magyar állami ösztöndíjasként 62 239-en tanulhatnak tovább, és
- 16 661 hallgató önköltséges képzésben vehet részt.

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSRŐL I

Kiemelt képzési területek a felsőoktatási stratégiában:

- Orvos-, egészségügyi és szociális képzés
- Természettudományos, műszaki és informatikai képzés
- **Gazdaságtudományi képzés**
- Agrárképzés
- Pedagógusképzés

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSRŐL II.

Főbb változtatási irányok I.:

- A mesterszakok helyi igényekhez illeszkedő és gyakorlatorientáltabb továbbfejlesztése.
- A kiemelt intézmények nemzetközi képzési piacra való bekapcsolódása és az intézmények külföldi hallgatókat fogadó képességének erősítése.

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSRŐL III.

Főbb változtatási irányok II.:

- A szakirányú továbbképzésben és a felnőttképzésben fokozottabb, a munkaadókkal összehangolt szerepvállalás erősítése.

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSRŐL IV.

Főbb változtatási irányok III.:

- A képzési kínálat optimalizálása az intézményhálózatban (képzésindítás minőségi és mennyiségi paramétereinek meghatározása; képzési szintek, szakirányok területi és intézmény-tipikus koordinációja.
- A duális képzési forma bevezetése és implementálása.

18 57

BGE

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉS PLATFORMRÓL I.

Gazdaságtudományi Képzési Platform

(2016. december 6-tól)

Beérkezett vélemények javaslatok: (Siemens Zrt. FIVOSZ, MNB, MKIK, EMMI, BCE, BGE, PTE, SZTE, SOE). MRK Gazdaságtudományi Bizottság

Munkacsoportok:

- A felsőoktatásba bekerülés feltételei
- A képzések tartalmának megújítása
- A nemzetköziesedés támogatása
- A képzések egymásra épülése és az átjárhatóság vizsgálata

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI PLATFORMRÓL II.

Mi történt eddig?

Döntés-előkészítő anyag

**„A gazdaságtudományi képzések
megújításának lehetséges irányai”**

a „Fokozatváltás a felsőoktatásban” stratégia gazdaságtudományi képzési területi célkitűzéseinek eléréséhez (2017. október)

- Akcióterv
- Feladatterv
- Szakértői anyagok

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI PLATFORMRÓL III.

Javaslatok, ajánlások:

Az üzleti alapképzésekre vonatkozó javaslatok:

- **A szakok számának bővítését nem tartjuk szükségesnek**
- **A képzési idő 1 félévvel való bővítését a következő két alapszakon javasoljuk:**
 - **Turizmus-vendéglátás alapszakon:**
 - 1 félév további szakmai gyakorlat beépítése a képzési időbe: gyakorlati jelleg, szakmai igény, duális képzés erősítése okán. **KKK módosítás szükséges.**
 - **Nemzetközi gazdálkodás alapszakon:**
 - A nemzetközi jelleg erősítésére 1 félév külföldön szerzett tapasztalat, vagy nemzetközi környezetben megszerzendő gyakorlat elérésére. **KKK módosítás szükséges.**

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI PLATFORMRÓL IV.

Javaslatok, ajánlások:

A gazdaságtudományi mesterszakokra vonatkozó javaslatok:

- **A szakok számának bővítését elképzelhetőnek tartjuk. Új KKK-k szükségesek.**
- **A 4 féléves mesterszakok mellett létjogosultságát érezzük a 2-3 féléves mesterszakok alapításának. Új KKK-k szükségesek.**
- **A doktori képzésbe** való bemeneti követelmény a mesterszintű végzettség a további követelményeket az egyes doktori iskolák önállóan határozzák meg. (Jelenleg is van példa külföldről érkező, rövidebb idejű mesterképzésen végzett hallgatók felvételére.)

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI PLATFORMRÓL V.

javaslatok, ajánlások:

A képzési szintek közötti átjárhatóság elősegítéséhez jogszabály módosítások is szükségesek:

- **Felsőoktatási szakképzésből alapképzésbe egyszerűsödjön az átjárás.**

Jogszabály módosításokat igényel.

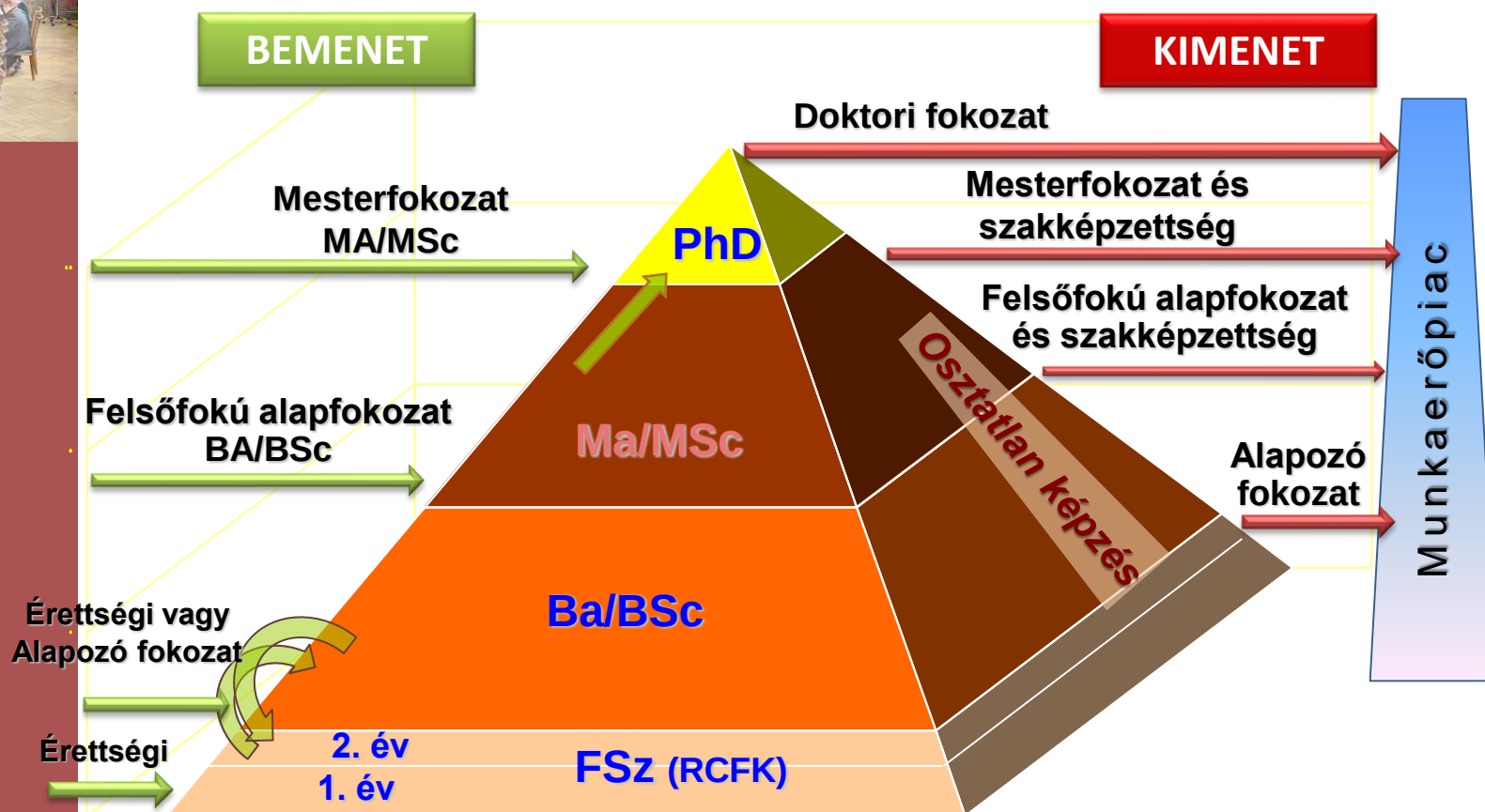
- **Az alapképzésből a felsőoktatási szakképzésbe történő átjárhatóság erősítése, a FOSZK-on keresztüli kivezetés lehetőségnek megteremtése. „Jó minősítés” szükséges!**

Jogszabály módosításokat igényel.

- **Az OKJ képzésekkel való harmonizációt is meg kell teremteni, a munkaerő-piac szereplői felé a tájékoztatás szintén elengedhetetlen. (EMMI, Innovációs és Technológiai Minisztérium).**

**Új szakképzési
törvény, 2019**

A magyar felsőoktatás lehetséges képzési szerkezete

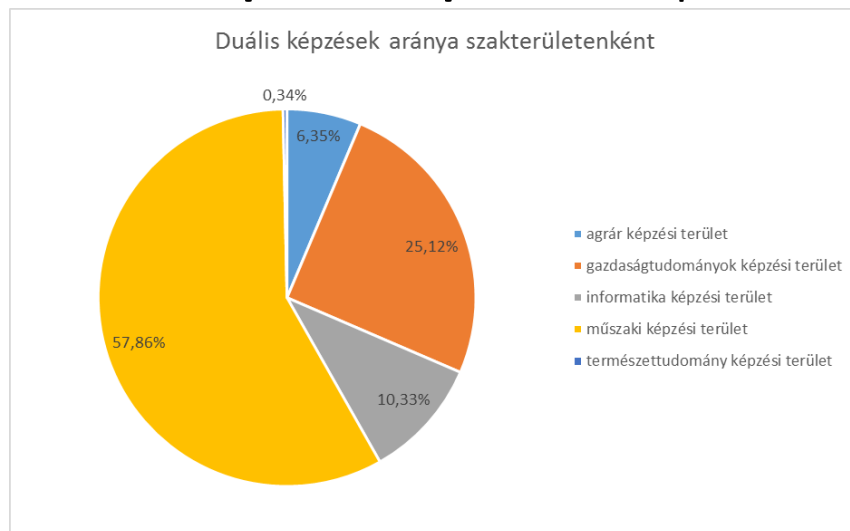

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI PLATFORMRÓL VI.

javaslatok, ajánlások:

A duális képzés fejlesztésével összefüggő javaslatok:

- Államilag támogatott és önköltséges hallgatók azonos támogatása
- Támogatások nagysága a mindenkor **minimálbérhez** igazodjon
- A vállalati és az intézményi felvételi eljárás jobb **összehangolása**
- A hallgatók és a vállalatok és az intézmények garanciális feltételének szabályozása
- **Duális Képzési Központok** alapítása

A duális képzésben részt vevő hallgatók létszáma az OSAP statisztikai adatai alapján a 2018/2019. tanév őszi félévében, DKT
Gazd. Tud. 518 fő, Összes duális: 2062 fő

A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI PLATFORMRÓL VII.

Javaslatok, ajánlások:

További az MRK-hoz beérkezett javaslat:

- **Gazdálkodási és menedzsment és a Turizmus-vendéglátás alapszakon a szakmai gyakorlat idejének pontosítása a KKK-k-ban. (A javaslat minimum 12 hét, vagy 1 félév összefüggő szakmai gyakorlat.)**
- **A Turizmus-vendéglátás FOSZK esetében:**
 - Törlendő az egészségügyi alkalmasság
 - Szakmai gyakorlat 1 félév, idényszerűség figyelembe vételével
 - Idegennyelvi követelmények módosítása. **KKK módosítást igényel.**
- Valamennyi üzleti szakon pontosítandó a szakmai gyakorlat ideje: javaslat: **minimum 12 hét, vagy legalább 1 félév összefüggő szakmai gyakorlat. KKK módosítást igényel.**

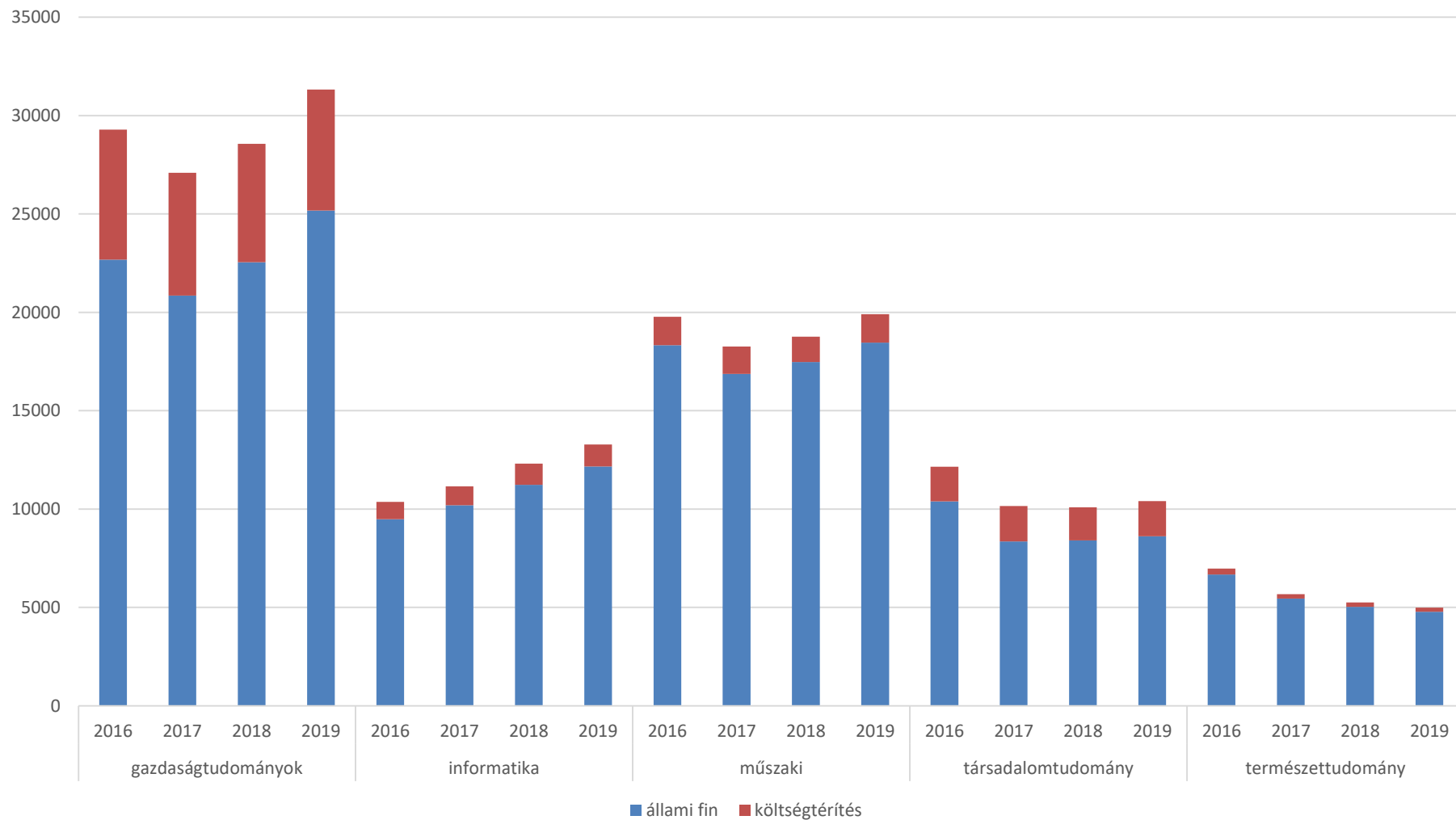
A GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI PLATFORMRÓL VIII.

További vizsgálandó területek:

- **A felsőoktatásba való bekerülés modellezése.**
- A szakonkénti ponthatárok változásának hatása,
- 2020-tól bevezetésre kerülő előzetes nyelvvizsga követelmények hatása az induló hallgatói létszámokra az intézményrendszer keresztmetszetében.
- **A nemzetköziesedés** támogatásának rendszerszintű kiépítése,
 - az idegennyelvű képzések bővülése, feltételrendszere,
 - a kettős diplomák kiépülés és terjedése.

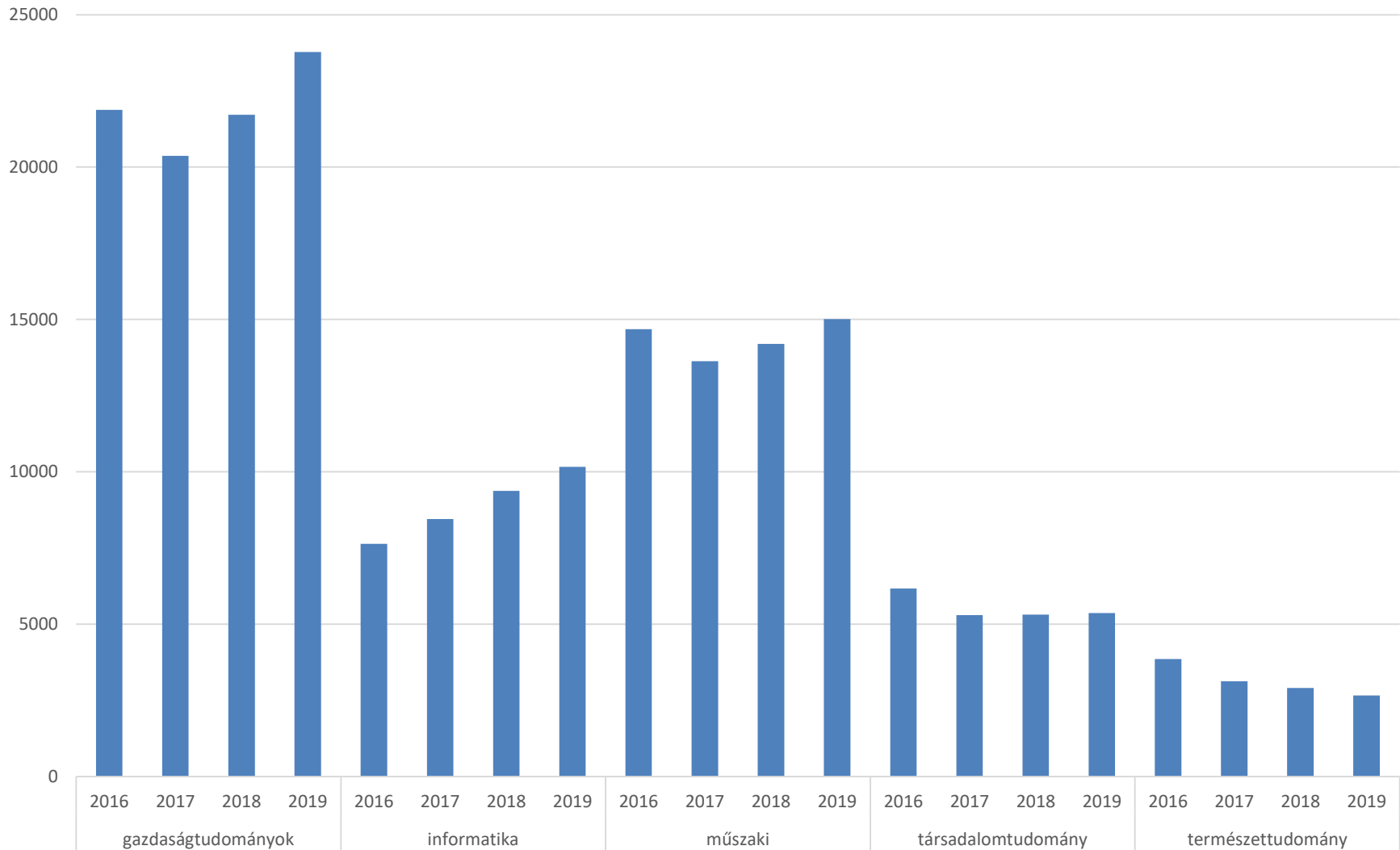
BEKERÜLÉSI LEHETŐSÉGEK I.

Összes jelentkezők száma képzési területenként

BEKERÜLÉSI LEHETŐSÉGEK II.

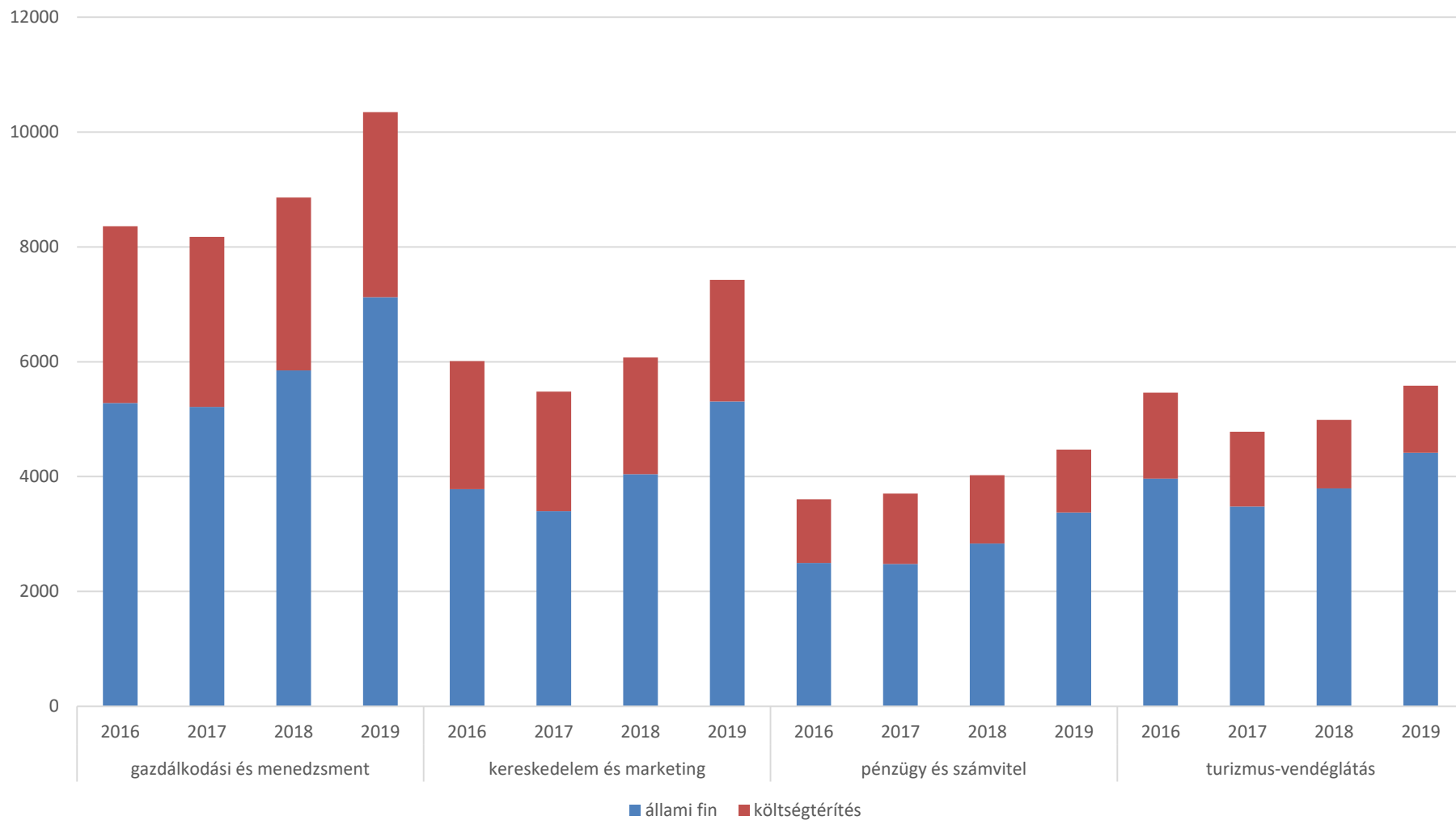
Elsőhelyes jelentkezők száma képzési területenként

Szeged, 2019. november 7.

BEKERÜLÉSI LEHETŐSÉGEK III.

Jelentkezők száma néhány kiemelt gazdaságtudományi szakon

BEKERÜLÉSI LEHETŐSÉGEK IV.

Az általános felvételi eljárás tapasztalatai A jelentkezők száma képzési területenként

- 2019Á-ra előzetes jelentkezési adatokból dolgoztunk,
- a gazdaságtudományi képzési terület alapképzéseit tekintve 2017-ről 2018-ra, illetve 2018-ról 2019-re egyaránt nőtt az összes, illetve az első helyes jelentkezők száma is
- hasonló tendencia tapasztalható a műszaki, illetve az informatikai képzési területeken is
- a gazdaságtudományi alapképzésekre jelentkezők számának növekménye nem a szintén preferált műszaki, illetve informatikai területekről vont el hallgatókat.

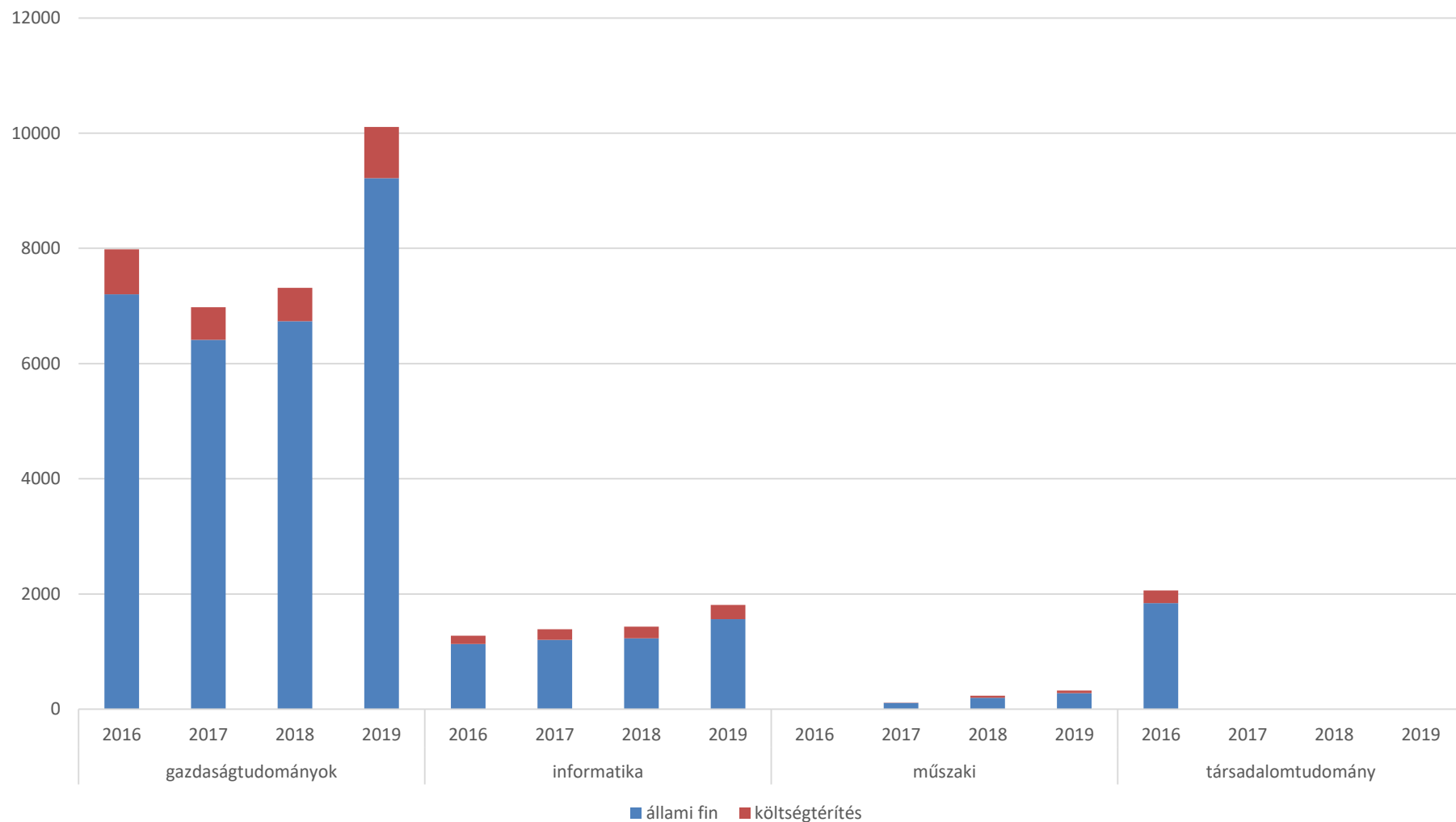
BEKERÜLÉSI LEHETŐSÉGEK V.

A felvételi jelentkezések tanulságai néhány kiemelt gazdaságtudományi szakon

- a figyelembe vett jelentkezések:
 - csak a négy fő üzleti BSc szakra: GM, KM, PSZ, TV
 - csak nappali alapképzésre (ANA, ANK)
- a felvételi pontszámok csökkentésének hatása mindegyik szakon jól érzékelhető
 - összes jelentkezők: nagyjából arányos szakonkénti hatások
- a szakonkénti összevetés főbb tanulságai
 - a GM még mindig egyértelműen a legnépszerűbb
 - a KM egyre stabilabb másodikká válik
 - a PSZ és a TV hasonló volument képvisel.

BEKERÜLÉSI LEHETŐSÉGEK VI.

Összes jelentkezők száma képzési területenként - FOSZK

BEKERÜLÉSI LEHETŐSÉGEK VII.

Az általános felvételi eljárás tapasztalatai Jelentkezők száma képzési területenként - FOSZK

- A gazdaságtudományi képzési terület felsőoktatási szakképzéseire 2017-ről 2018-ra, illetve 2018-ról 2019-re szintén egyaránt nőtt az összes jelentkezők száma.
- Hasonló tendencia tapasztalható a műszaki, illetve az informatikai képzési területeken is.
- A gazdaságtudományi felsőoktatási szakképzésekre jelentkezők számának növekménye nem a szintén preferált műszaki, illetve informatikai területekről vont el hallgatókat.
- A gazdasági alapképzések létszámnövekedése nem érintette negatívan sem a gazdasági, sem a műszaki, illetve az informatikai felsőfokú szakképzések piacát.

BEKERÜLÉSI LEHETŐSÉGEK VIII.

Tanulságok és javaslatok:

- a gazdaságtudományi képzési területen az állami finanszírozású képzés felvételi pontszámának csökkenése érezhetően növelte a jelentkezési kedvet
- eltérő szakonkénti tapasztalatok: a GM még mindig egyértelműen a legnépszerűbb, a KM stabil másodikká vált, a PSZ és a TV hasonló volument képvisel
- fontossá válhat az intézményi kapacitáskorlátok komolyan vételének szerepe
- megfontolandó a főváros-vidék egyensúly javításának fontossága

A LEGNÉPSZERŰBB ÜZLETI ALAPSZAKOKRÓL

- Gazdálkodás és menedzsment
- Kereskedelem és marketing
- Pénzügy és számvitel
- Turizmus-vendéglátás

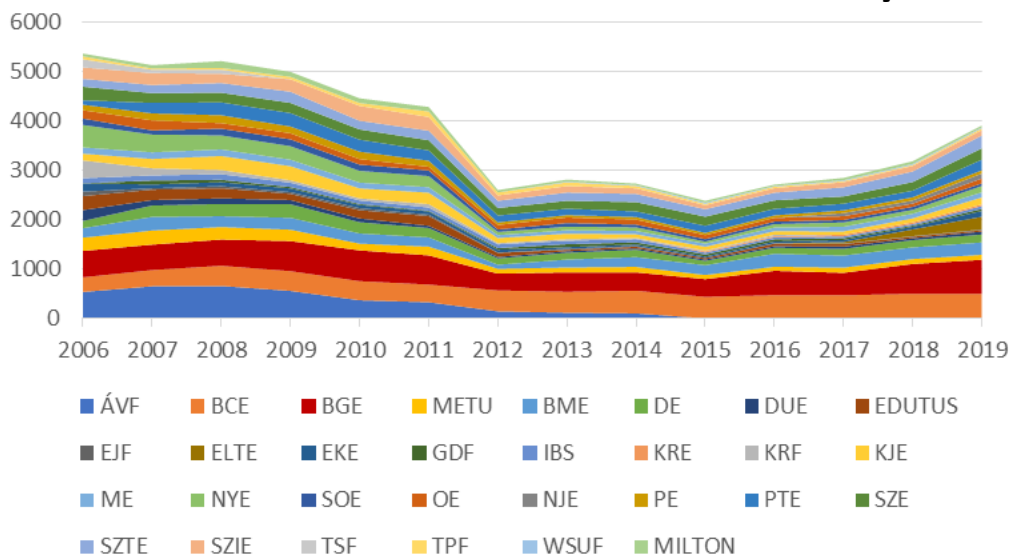

Gazdálkodási és menedzsment BSc

Felvettek számának alakulása 2014-2019 (fő)

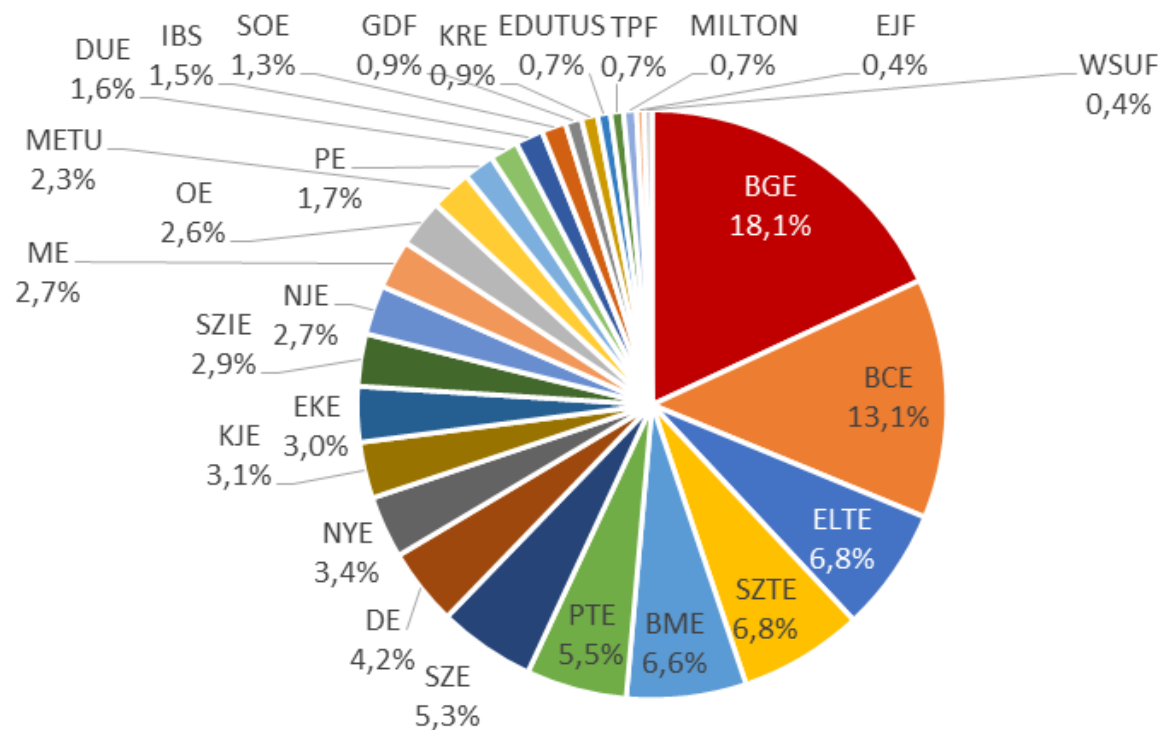
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BGE	373	359	495	458	602	688
BCE	459	437	470	467	502	500
ELTE	0	0	0	32	135	259
SZTE	167	150	155	185	212	259
BME	199	198	263	244	236	250
PTE	116	144	134	136	134	210
SZE	187	185	171	146	177	202
DE	149	88	122	136	148	161
NYE	72	42	71	88	81	130
KJE	74	80	71	67	81	117
EKE	32	30	37	43	57	116
SZIE	113	83	92	106	114	109
NJE	0	0	0	63	62	103
ME	68	62	72	94	92	102
További 15	726	529	562	585	556	599

Felvettek száma 2006-2019 között intézményenként

Gazdálkodási és menedzsment BSc

Felvettek számának megoszlása intézményenként
2019

18 57

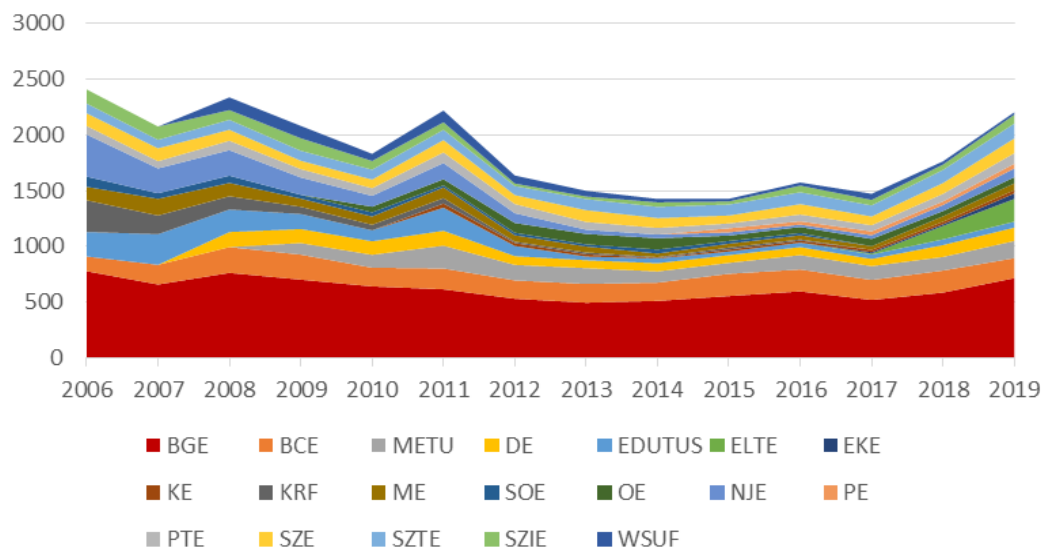
BGE

Kereskedelem és marketing BSc

Felvettek számának alakulása 2014-2019 (fő)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BGE	512	555	597	520	587	716
ELTE	0	0	0	10	121	203
BCE	164	200	197	180	197	180
SZE	89	71	94	78	97	133
SZTE	100	99	106	100	118	133
METU	101	98	129	124	122	124
DE	73	70	72	64	107	120
PTE	59	43	60	55	68	94
SZIE	41	28	60	49	48	80
NJE	33	29	21	33	54	78
ME	32	33	37	33	48	60
OE	102	48	54	65	48	56
EDUTUS	42	32	39	40	51	54
EKE	0	0	0	12	15	50
PE	0	37	30	35	32	43
KE	6	18	19	20	23	30
WSUF	30	24	28	56	29	20

Felvettek száma 2006-2019 között intézményenként

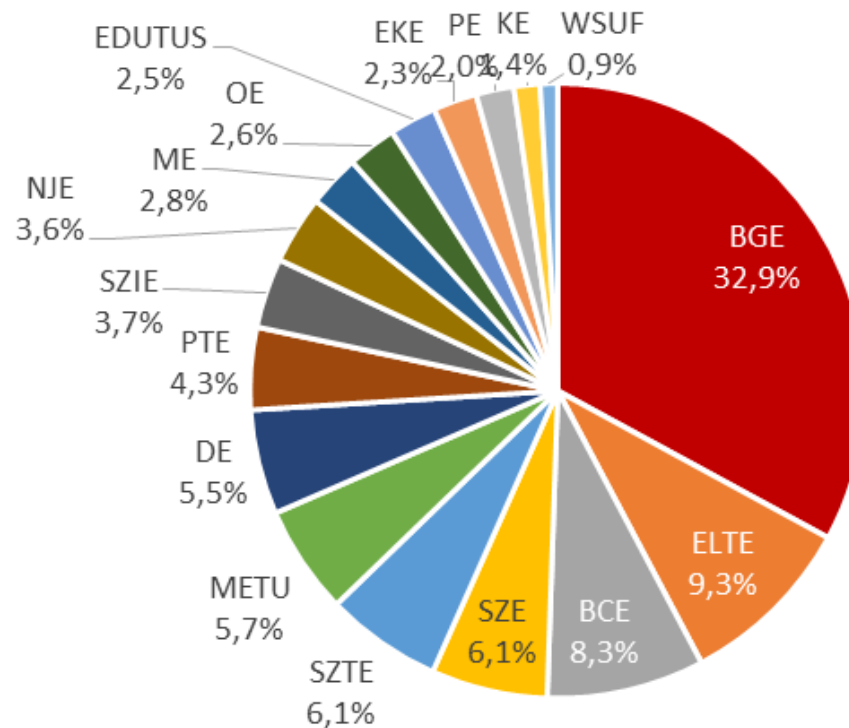
Forrás: Jancsik András:
Felvételi eredmények
2019.

Szeged, 2019. november 7.

Kereskedelem és marketing BSc

Felvettek számának megoszlása intézményenként 2019

18 57

BGE

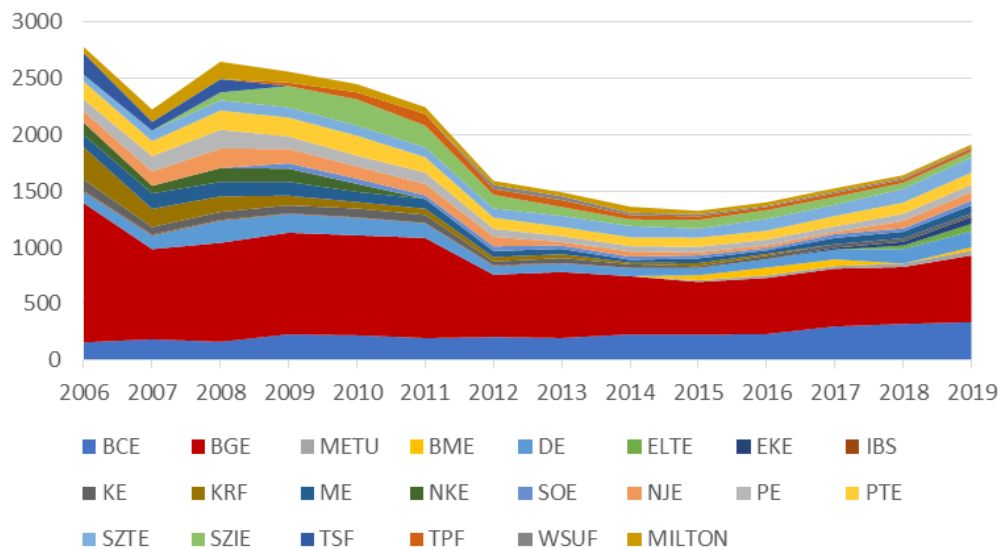

Pénzügy és számvitel BSc

Felvettek számának alakulása 2014-2019 (fő)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BGE	516	466	498	513	505	592
BCE	230	228	232	300	322	338
DE	72	65	74	87	129	141
SZTE	100	80	105	100	120	134
PTE	79	81	79	91	99	101
NJE	46	27	26	20	66	77
ME	24	43	30	56	58	71
ELTE	0	0	0	0	31	66
PE	48	48	51	49	65	64
EKE	0	0	0	16	34	62
SZIE	58	78	78	71	55	53
SOE	28	27	20	34	29	42
METU	0	16	23	24	31	35
KE	33	16	33	32	31	32
BME	0	44	69	58	0	30
TPF	39	32	28	32	29	21
MILTON	53	30	31	29	24	15
WSUF	21	18	11	15	14	8

Felvettek száma 2006-2019 között intézménvenként

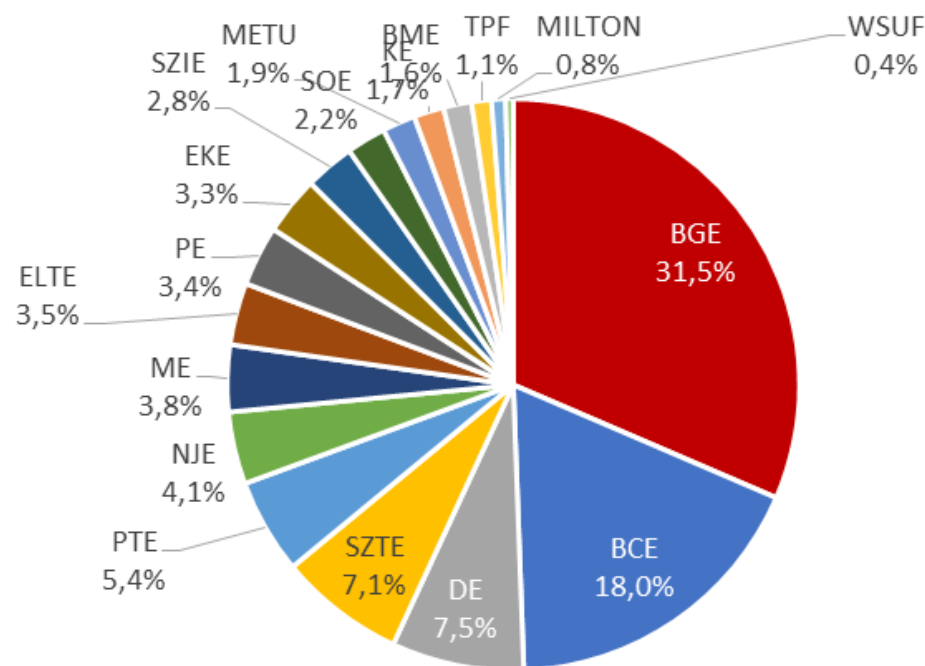
Forrás: Jancsik András:
Felvételi eredmények
2019.

Szeged, 2019. november 7.

Pénzügy számvitel BSc

Felvettek számának megoszlása intézményenként 2019

18 57

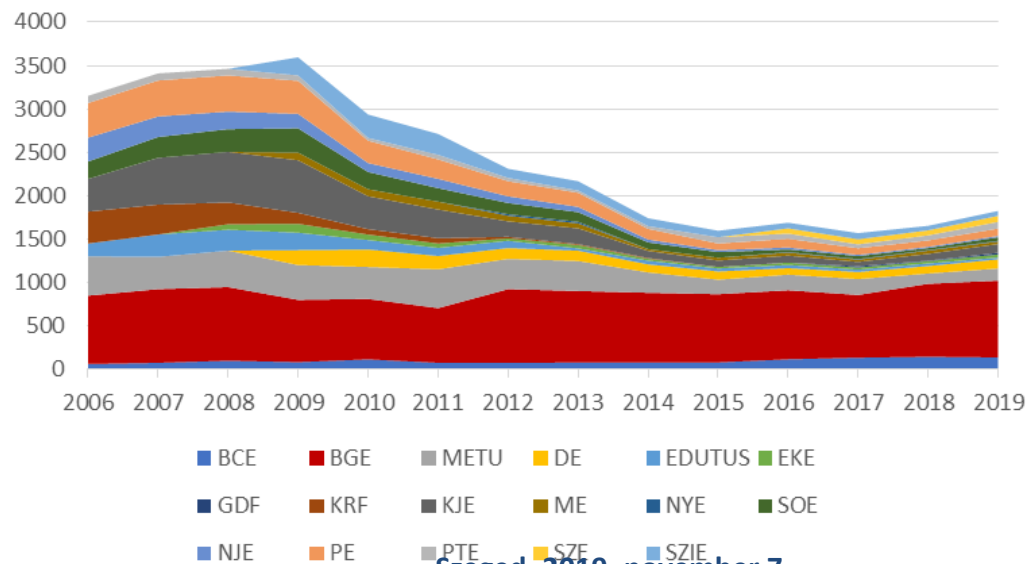
BGE

Turizmus-vendéglátás BSc

Felvették számának alakulása 2014-2019 (fő)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BGE	802	785	795	723	840	885
BCE	80	80	116	134	145	137
METU	235	168	179	183	119	127
DE	92	94	75	82	86	106
KJE	82	74	79	48	78	88
PE	123	76	100	76	73	85
PTE	32	72	61	45	58	77
SZE	0	0	59	58	59	69
SZIE	91	75	65	71	51	57
SOE	77	64	31	34	23	41
EKE	21	18	28	24	26	35
ME	21	33	36	26	38	30
EDUTUS	43	34	37	26	30	21
NJE	33	24	22	14	15	15
GDF	0	0	0	17	6	11
NYE	0	0	6	8	6	8

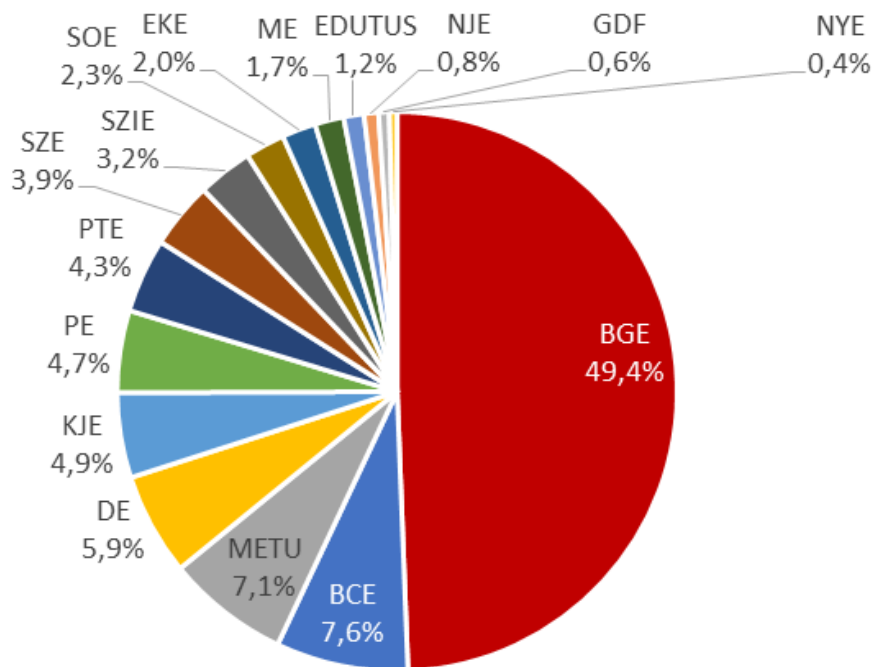
Felvették száma 2006-2019 között intézményenként

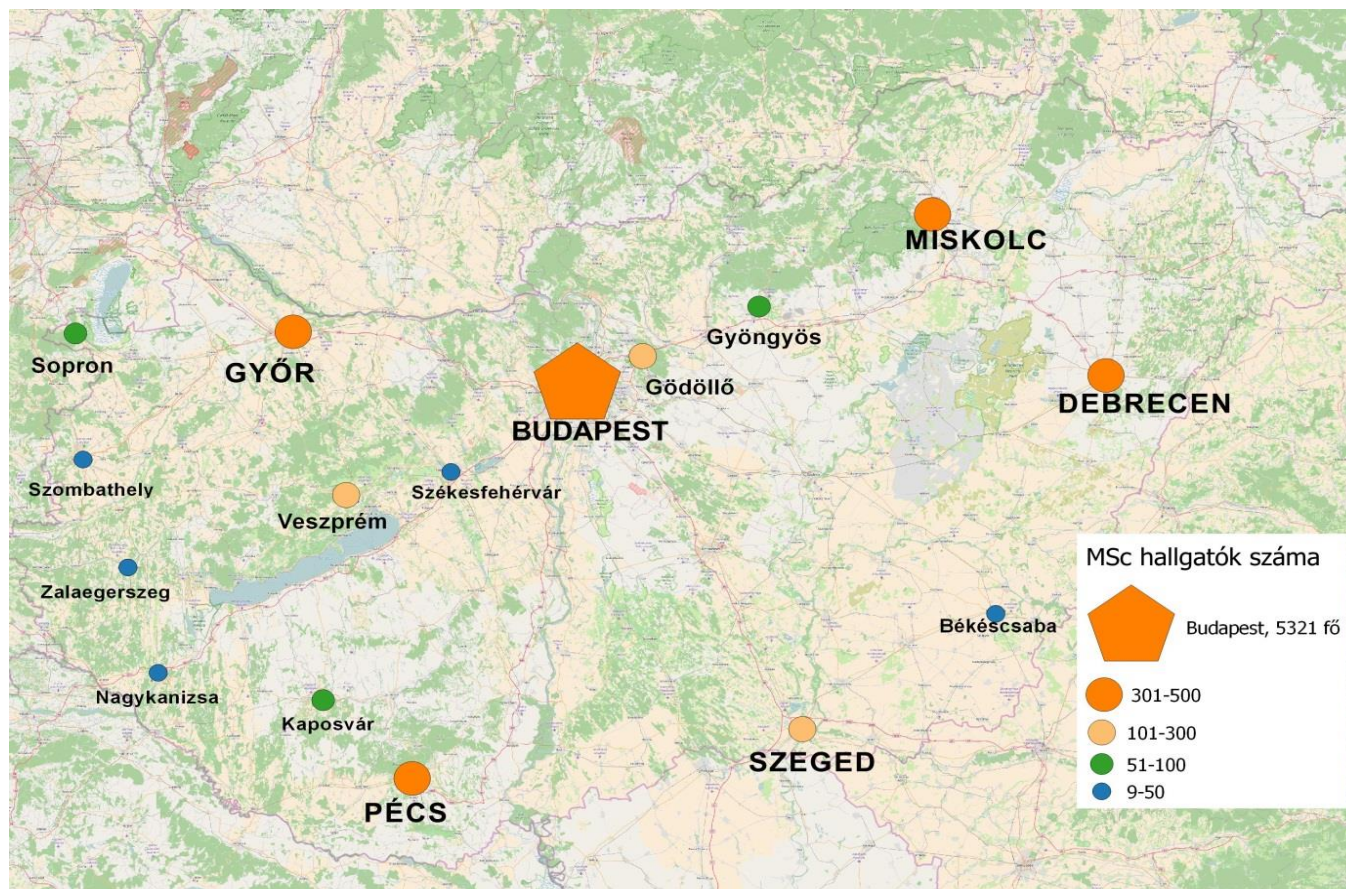

Turizmus-vendéglátás BSc

Felvettek számának megoszlása intézményenként 2019

A MESTERKÉPZÉSEKRŐL

MSc hallgatók számának települési megoszlása a gazdaságtudományok képzési területen, 2016 ősz. Forrás: KSH

Szeged, 2019. november 7.

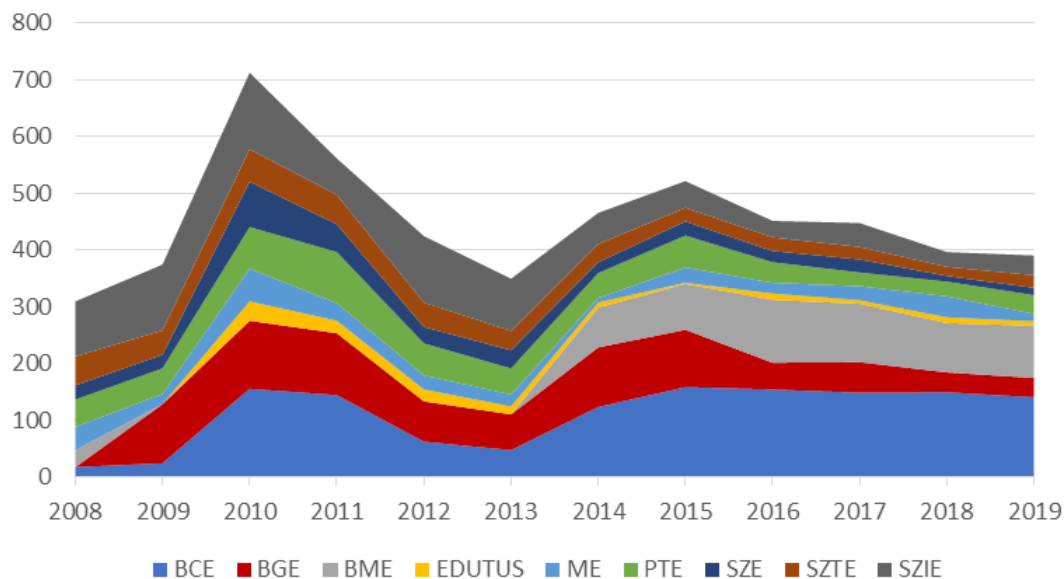
Marketing MSc

Felvettek számának alakulása 2014-2019 (fő)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BCE	124	159	155	149	150	141
BME	70	81	111	103	87	92
SZIE	55	47	29	42	26	35
BGE	105	101	47	54	35	34
PTE	44	56	36	24	26	33
SZTE	32	24	24	22	16	22
ME	8	27	19	25	37	13
SZE	19	25	20	23	10	13
EDUTUS	9	2	11	6	10	8

Általános és keresztféléves felvételi együtt (a diagramokon is)

Felvettek száma 2006-2019 között intézményenként

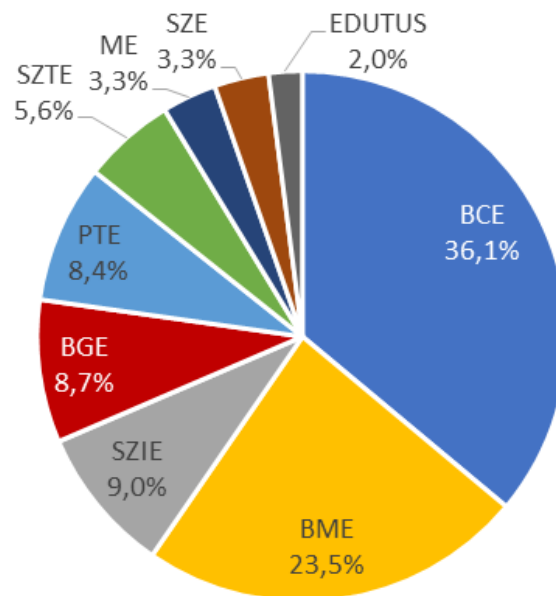

Szeged, 2019. november 7.

Marketing MSc

Felvettek számának megoszlása intézményenként 2019

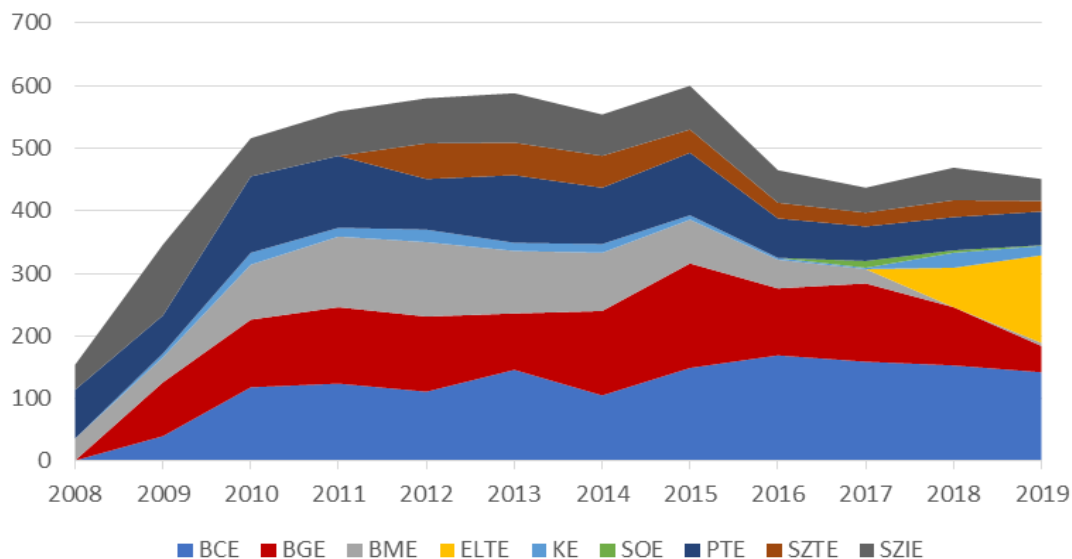
Pénzügy MSc

Felvettek számának alakulása 2014-2019 (fő)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BCE	105	149	169	159	153	142
ELTE	0	0	0	0	63	140
PTE	90	100	63	55	53	54
BGE	135	167	107	125	93	42
SZIE	66	70	52	40	52	35
SZTE	51	37	25	22	27	17
KE	14	7	3	2	24	15
BME	93	70	46	23	0	5
SOE	0	0	0	11	4	1

Általános és keresztféléves felvételi együtt (a diagramokon is)

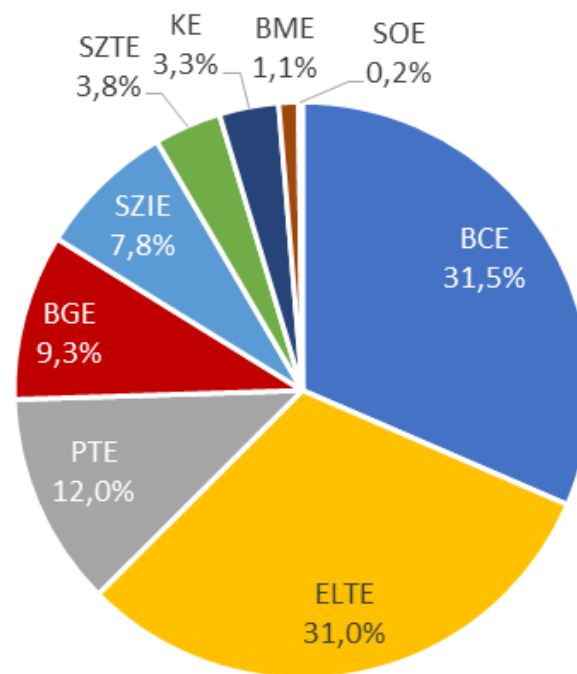
Felvettek száma 2006-2019 között intézményenként

Pénzügy MSc

Felvettek számának megoszlása intézményenként 2019

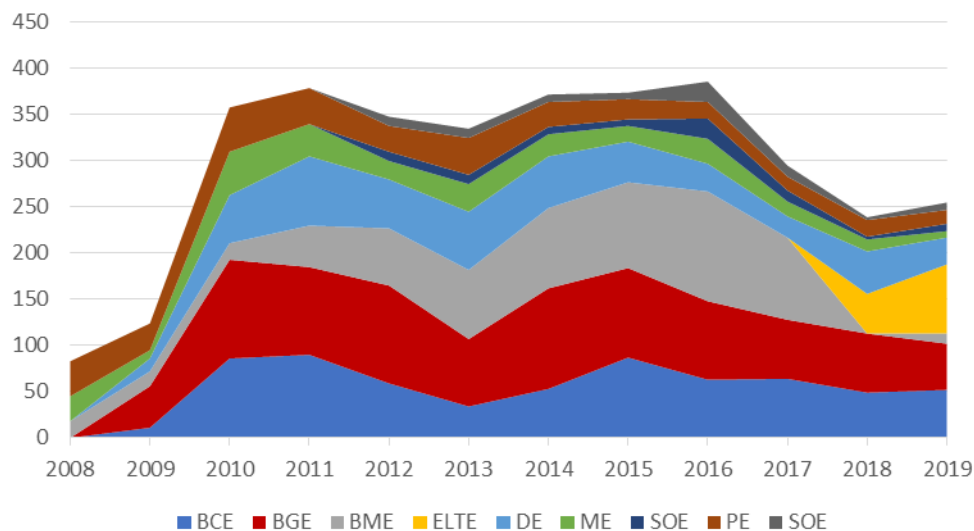
Számvitel MSc

Felvettek számának alakulása 2014-2019 (fő)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ELTE	0	0	0	0	43	75
BCE	53	87	63	64	49	52
BGE	109	97	85	64	64	50
DE	56	44	30	23	46	29
PE	27	22	18	15	18	15
BME	87	93	119	89	0	11
SOE	8	7	22	12	3	8
SOE	8	7	22	12	3	8
ME	24	17	27	16	13	7

Általános és keresztféléves felvételi együtt (a diagramokon is)

Felvettek száma 2006-2019 között intézményenként

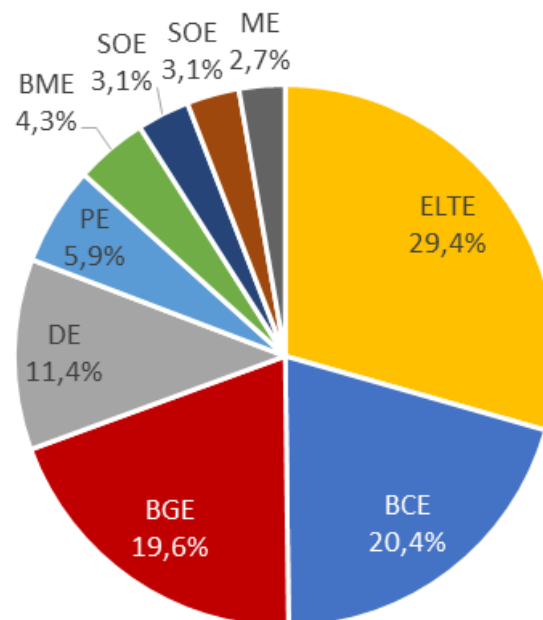
18 57

BGE

Számvitel MSc

Felvettek számának megoszlása intézményenként 2019

MEGÁLLAPÍTÁSOK

- A mesterképzéseknél nincs jelentős létszámnövekedés
- Kevesebb intézményben folyik mesterképzés
- A területi különbségek itt még erősebbek
- További MSc szakokról:
 - Turizmus menedzsment 10 int. 5-ben indult, összesen 32 fő
 - Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás 8 int.
 - Vállalkozásfejlesztés 14 int.
 - Vezetés és szervezés 13 int. 2019-ben ELTE: 318 fő közel 30% (Miskolci Egyetem 48 fő, 4,5%)

Platform javaslata: induló minimum létszámmra 10 fő.

A 2020. ÉVI FELVÉTELI ELJÁRÁSHOZ

Veszély:

A gazdaságtudományi képzési területen túlmutató problémát az okozza, hogy a kritérium-követelménnyé váló teljesítményekért járó többletpontok eltűnésével jelentkezők eredményeinek változatlansága mellett is drámaian átrendeződhetnek a szakszintű pontszám-eloszlások és a korábbi évekből megismert ponthatárok irreálisan magassá válhatnak.

Platform javaslata:

1. a kritérium-követelmények teljesítői 2020-ban **továbbra** is jogosultak maradnak az első nyelvvizsgáért, ill. emelt szintű érettségiért járó **többlet pontokra**, vagy
2. az előre meghirdetett minimumpontokat kellene oly mértékben (minimum 50 ponttal) csökkenteni, ami megfelelő kompenzációt nyújt a meg nem szerezhető többletpontok helyett.

A múltat

• elengedni

A jelent

• felismerni

A jövőt

• megtervezni

ÖSSZEGZÉS I.

Dilemmák:

- Területi és intézményi egyenlőtlenségek:
 - 31 felsőoktatási intézményben
 - 35 településen folyik gazdaságtudományi képzés
- Tömegképzés/elitképzés
- Üzleti képzés, de mi lesz a közgazdasági képzéssel.

ÖSSZEGZÉS II.

Lehetőségek:

- Napirenden a bolognai képzések felülvizsgálata, a KKK-k átfésülése
- Hogyan tovább a szakirányú továbbképzésekkel?
- Alapképzési szakjegyzék?
- Mesterképzések alapításában nagyobb szabadság, de megfelelő méretgazdaságosság mellett.
- Fókuszált nemzetköziesítés.

ÖSSZEGZÉS III.

Kérdések:

- **Hogyan tovább a szakirányú továbbképzésekkel?**
- **Részt kérünk a felnőttképzésből.**
- **Fókuszált nemzetköziesítés.**
- **Van javaslatunk a finanszírozási módszertanra (kiválóság, eredményesség, hatékonyság mentén)?**

18 57

BGE

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

kriszt.eva@uni-bge.hu

SZTE József Attila Tanulmányi és Információs Központ

Szeged, 2019. november 7.

Veritas

Virtus

Libertas